Venerabilem; angelos, ut iuuines alatos sol. sūt signa na-
liā, q̄ita nobis ~ ... , ñ uō q̄ita sūt a pr. Unde potius di-
cendum imagines q(ua)dium rerum a cristanis fate eē si-
gna x insto.

53 Opones mi 1o. Figura Cesaris iducta fuit i mar-
m orus x uolatē artificij: gō statua ñ signat na-
lev Cesarem. Nego coām. Non eñ qa libt dependia a uola-
tē repugnat signo nali. Paries eñ dōis ē signū alterius pa-
rietis, et ma ... dependeat a uolate i ducta fuit i pari-
ete. Unde ꝗ statua Cesaris i signando, ñ dependiat a uola-
tē artificij ideo ē signum nalē Cesaris. Aler se res hēt i si-
gno x insto cuius signaō dependet a uolatē uolantas on-
im ta sit ramum signare. Insttij. Sij ppōō i statu-
a ē ar..., falij: gō ñ ē nalis. Dis gō coā: ñ ē nalis q̄ita na-
turale opōnitr arbario, nigō; q̄ita oponitr artali ... . Lo-
gimur uō nos hic et propōē nalis lato mō.

54 Opones 2o. Impoō signat nalē ra-
mum: et ñ ... x co qa aduenidt ra-
mo x uolatē hominum facit signum x insto: gō ci quius sta-
tua Cesaris illud signet nalēr, x co qa signo aducāt x uo-
latē artificij signdāt Cesarem x instō. Pcō pmissa ma-
oi, et gā dispositōē sequient. Dis gō maim. X co qa ad-
ueniāt ramo x uolatē essendo aiis de potius ordatus
ad faciendum signum x insto, dāō mim. et ngo coām
Unde ipōō ē aiis d potius ordatus ad faciendum sig-
num x insto: figura uō ñ ē aiis de potius ñ aduo-
nit signo p aum uolatis de putantis.

55 Dico 2o. Quelet similitudo ñ solum
ē signum nalē illius cuius ē similitudo,
sed et alterius similitudinis illius obti- ... pius pre pet ...

Secunda prob. quia tales imagines fundant relaões ipse similitudinis: sed n possunt fundare hanc relaoem, nisi ipsi habeant proportionatam conneoem, et ppoem: ergo ipsae sunt signa nalia. Ita uisitari habent, in prius se plus albus sunt ipse se connexiones ob ejus quia sunt siles: ergo a priori pro albedo erunt ipse se connexa. Unde colores similes priusquam relaões similitudinis erunt ipse se signanalia ergo duo oua.

§ 6. Obijes. Si conuenientia seu similitudo in aliquo gnu, sufficit ad raoem signi ex unia, etiam similitudo sufficit: sed hoc n est dicendum, nam signum nale debet habere propoem cum signato, res autem dissiles potius habent ppoes: ergo. Respondeo nim, ad fundatam ppoem dico, res dissiles habere ppoem raoe signi, in hacque ppoe nihil aliud est, quam uirtus docendi ppoem in cognoem, quam uirtus ideo ipsi res dissiles habent et ppoe ad signum requisita.

Paragraphus Primus

De relaõibus, et negationibus, et animum delectantis.

§ 7. Dico 3º. Relaões, prudales, possibiles, gradus quantitatis, afirmatus, et alius sunt signa nalia ipsa talia suorum terminorum. Prob. 1º. ex eo, quia relaões habent essentiam, et nalem propoem cum suis terminis, igitur n dari, nisi ppoem suppoent: ergo sunt signa nalia illorum. Confirmatur, quia relatum importando est signum nale sui termini: ergo et relaões pro eliciamentalis. Sed dilata in uno signi inspralis, supponitur dari alterum. 2º causalitatem relaão autem omnia est causae sui. Relaão enim longo semper

semper dari discursus ut supra diximus. Resp. 2º relationem
esse causam rei in cognoscendo, quod sufficit ad discursum.

58 Contrarium tenet P. Soarium p.
Toletus probatur Dist. 1º. Signum instrumentale est illud quod prius cognitum ducit potentiam in cognitionem. Sed relatio non prius cognita quam terminus, relatio enim est simul cognitione cum termino: ergo non est signum instrumentale sui termini. Distinguo minorem: Relatio non prius cognita ex parte et directe quam terminus cognoscatur, conformiter et directe, concedo; non prius cognita directe, et ex parte, igitur terminus cognoscatur et directe et ex parte, nego minorem. Unde quando convenit relatio non potest cognosci terminus simul conformiter et ut quo, ut tunc primam cognitionem non exercet relatio rationem signi, dicitur non cognoscit terminum ex vi relationis, tamquam ex medio prius cognito. Dicitur non potest per aliam cognitionem tendere directe, et ex parte in terminum dependenter a cognitione, id est relatione prius cognita, et tunc in hac 2ª cognitione habet usus signi instrumentalis. Quando vero cognitio directe est simul cognitio cum suo termino, tunc sit 1ª cognitio, non vero 2ª, et hanc solo est applicantes relationem manifestandi.

59 Dicitur 2º relatio praedicamentalis respicit terminum, ut purum terminum; sed si esset illius signum non illum respiceret. Probo, quia iam terminum respicit sub ratione signi: ergo non est signum termini. Nego minorem, et ad illius probationem dico. Relationem praedicamentalem ideo dici respicere terminum, ut purum terminum, quia non refert fundamentum aut subiectum in quo datur, ad hoc ut terminus minus communicet, aut accipiat esse ab aliquo extremo, sed quia tunc refert extremum in quo datur, et hoc non habent relationes transcendentales, quae semper respiciunt subiectum in quo referendo, sub ratione aliqua recedendi, vel accipiendi; et haec dispositio est tollenda, relata causa assignata.

60 Adversus quod relatum signi et terminum intrinsece dicit relationem praedicamentalem, quo minus illum respiciat ut

ut purum trum, sicut illi n ofecit trum respicere ut ca sem iadeqtam spificante. tandem veri pt iuxta dicta i Logã; re loem pdalem i eo dy qui dtary sali, q de illa nario resultet potã x tenciã ri, n uõ yta, potiẽ n i x tentiã soh n nario resultat illy cognio: gõ licet relão signet tru, at huc illum respicit ut purum trum, q d nit aliud ẽ, q resultare, ad tri po soem.

61. Inrboy. Si relão ẽ signum n dlẽ tri ẽt redet solum signum saltem accdle tri: sd hoc n ẽ dicendum: gõ. Probaj minoẽm, qa signum ẽ reldum trendery adl rum ẽt poami; gõ si relão redit suum solum signum accdlẽ, ẽt illu ẽt reddt reladum trentory adale, qd uidetr absurdum: gõ. Nego mim ad pro poem, odo sequelam i gã nt ab surdi 9 n nor. Ag hic miy respicendi tranẽdler repugnat e tui prario reloy pdaly, qã ẽ respicere trum ut purum trum.

62 Dico 4º. Negaoey snt signandliã inj tr dliã soborum, ẽt promaru negatarum. Sd ante propoem sopono 9 coi negãoẽm ẽe signum n dlẽ in trdlẽ illam cognentys, qa negãoẽ cã spificaty opty; Ony autem cã ẽ signum sui effty. Sopono 2º negoem ẽe coct mo signum illy cã. a qua uel ut ecessiuẽ caiydr, ug siccitas signdt umidatem nimiã, qa ẽ uel un cã effiuã ciccity; Ony autem effty signdt suam cãm. Coct mo umbra ẽ signum nuby, aut auy uolanty. Item iclipsy lunã ẽ signum terrã obillny ir poem ir solem ẽt Lunam. Hy posity.

63 Prat prima prsu pr soloy. Gãngaõ conetr 9 sobo remouet tra negatarr: gõ. Prdr 2º pray, qã tãngtã ẽ trã spi ficary negoem, Ony

Oij autem etiã ē signum Sui ãt ⁊ frãl ũtrq prj, gã ne-
gão ēriy trãnclery ad frãm, et Sbtum: Sd oij riy trãndery
ē signum Sui fri: gō. Dēj Irã 1º. Negoēj ga teij ñ cognun-
tr ī se dirē, Sd idirē roē Sbti ⁊ frã ngtã, gã dire priuy
Cognitr. Dinde ñ Sit erij merum, nqe ad mũm entij
ueri compiunr: gō ñ poumt ēē ĩmedia Sbtorum, et
fromarum negatarum.

§. Rēō ngdo cãm. Cogtãēn ngōē idirē
f Sbtum, ⁊ frãm negatãm, pt riuy
Cogni Sbtum, et frãm ngtãm, fr cognoē idirete ne-
goij rũ frã ngtã pomiy uirē ī cognoem Sbti, et uiē
Versa, qd si eo ipō, qd cognidr negão eoã ⁊ ptũ dtinga-
tr frã negtã hoc ñ Solit, qd ⁊ priy dtingdt unum clare,
et aliumSfie, et x uno cogni alium. Meũo ĩ ttiy cogit
idirē negoēj, gtiy dtingit Sbtum, uig Rera ñ berclu-
cem, ãtgtiy atingit frãm ngtãm, ut Lucē ñ ēē ĩ aerē.

64 Irij oij. Negão ñt aliud ē, gam
frã abſeny: Sd frã abſeny ⁊ a se
ĩ pō ñ dg gũdr, ñ pt ēē signum Sui ipiuy: gō. Rēō neg
pcedere ĩ Sentiã admitente negoēj dij tãj. Irytaſ
2º. Signum et bēt cogni priuy Suo signdo, Sd negão ñ
pt atingi, gñ dtingalr frã ngtã et Sbtum: gō ñ ē illo-
rum signum. Dijgo maiõm, ñ pt atingi negão, gñ
dtingalr frã et Sbtum, sicognio idire ſta negoij p-
cedat x utraq cognoē ⁊ dō, Si pueniat x sola frã, aut
x solo Sbto, ngo minorem.

65 Dicej 2º. Si negão ē signum
nãle imedale frã ngtē x cognoē
negaoij grã, pt ñ dlerē ĩ ttiy cvdtiy uinire ĩ cognoem
grã: Sd hoc ñ dicej: gō et Irã. Rēō primo ngdo mã-

negando maim. Itam ad signum nalē n̄ reqiriṫ, q̄a poit cogni nā leui. sed qd naler conetatr ᵹ igitō
...ceo 2º. aliq qd omim uirō pti cognoem grāe, qo ad- anē ... qe ad qd ē, nego maim. ... co- sey pōe ēt sbtā, et ... ōe signum negauy.

66. Dico quinto. Diliamenta maiud-
rij figionimia, et corporij similia, se= propoē sint signa ndlā iclinoum, et ptentisionum. Pra- dr, qā iclinaō, et protentio ē qid facilitas animaad fi liqd opeg orta x temperamento onium qatuor pri- mariorum qulitatum x qo prouenit maiy, et miny accumen i genei: sed tam manum diliamentā, q̄ orij, et corporij aliq poē resultant x illo temperamen- to et oplicoē, sd illiuy signa nalia ut pote illiuy e- fey: qo ēt iclinoem. ... qa pulsuy ē signum i fali- bile cfebry, et si prefē cognait naler at enait umoru pugna: qo ēt corporij et poē ndler ostendet iclinauey.

67. Hinc illud i Ecclesiast eci ~~lesi~~
Doij o ~~monue~~ cognitr uir, et ob ucur- so facici cognitr san sdiy, et a prouerbiorum a g 7- da uir i ... gradiur ore prouerso, annuit oculiy, terit pede: x hiy sigiy Diuuy Gregoriuy naciazenuy cognouy Iuliani i clinoem. ... rater predixit fore a chrystiana side disiice- ret, ut de ipsa defecit. Tamen doctrina ista ē iiligenda, ut manum deliniamenta, et alia n̄ sint signa infalibilia nostro- rum auium libarorum. sed tantu coniectura- lev, et i hoc sut testimonia sacre pagine sant accipienda.

Subdivisio secunda.

Utrum quaelibet res sit signum naturale instrumentale omnium rerum.

68 Respondeo affirmative cum communi, et hoc intelligitur tam de signo mediato, quam immediato. Probatur, quia quaelibet entitas est signum naturale immediatum omnis potentiae divinae ut potentialis effectus: sed omnis potentia divina est signum naturale omnium rerum: ergo quaelibet entitas, quae est signum, et signum immediatum omnis potentiae est et signum mediatum omnium rerum, hic enim valet prologi u.[?] quidquid est signum signi est signum sui signati. Eadem probatio fit in relationibus et negationibus si admittantur aliter. Probatur 2º ex propria natura, quia quaelibet entitas per suam essentiam, tam bonam maleruiri fals.[?], et aliis quibus ab omni entitate, quae non est ipsa, habetque secundum anexas negationes entitatis omnium aliarum rerum a se distinctarum, quas negationes, iaceo fundat, quia per se ipsam, et per illas ab alia quaque entitate, signatum quaelibet entitas cognoscitur: sub hac aeternitate fundanti erit signum immediatum omnium a se rationum entium ad quas respectu transcendentaliter.

69 Si inferas. Ergo prius posse est connexus cum omnibus rebus quibus convenit, et aliis convenit. Datur illo eam. Inferes 2º. Ergo ex relatum[?] tendens ad omnes res possibiles: ergo in potentia unam tantum creaturam omnibus implevit. Datur illo eam. Plus solito mirandum Tommyt[?] quo videntur has illas eius aliis, sed non est cavitantam ad minora eam ra pi[?]-andum; nostra enim sententia recte bene spectata ostendit mirus videtur et omni substantia. Dico quod implerent omnes creaturae quam qualia implente velut in totius universi concordia. Pilli[?] m.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

70 Res. 1º. N datur poã, qæ poit cogrẽ
oã posibiliã: gò hæc papirus u n̄
illum signẽt, iplatẽ ẽn poã iplicat signum. Reõ primo
nẽglo arg satẽ ẽn ẽ, qd Deus poit cognere illa oã ruien-
tatis. Reõ 2º dari poãm, qæ poit cogrẽ oã posibiliã sem 9-
fuẽ, et sociue, et i finitum cinchategorendtẽ, t alic po-
ẽ cogni pdrijs, et hoc sofit. Jrsbj. Si ad roẽm signi su-
fit, qd sosiue, et 9 fẽ ducat i cognoẽm sui signati
i cognoẽ 9 tam, et sosiuam Dinarum
pfecoeum: atq segelañ ẽ admitenda: gò n̄ q illud xgo
sogit.

71 Reõ ngão maim. Et raõ ẽ, q ad roẽm spẽi
9priua Dei ẽ qd producat cognoem 9pre-
siuam Dei, t atingentem deum, qtum i se cognibilis ẽ,
sd Deus n̄ sol ẽ cognibilis pluas p fectoẽs suciuẽ, sd ẽt co-
lectim: gò 9 nula poã sit poibilis, nq cognio creata adequare
cognibilitatem Dinam, ideo n̄ ẽ poibilis tis spiẽs 9pen ci-
uã Dei, et hoc, t maxẽ 9tis spies ordinetr xrã sua pra-
rio ad prodendam cognoem adquatam, et 9priuam,
qæ ẽ i poibilis; et ulma raõ ẽ, q a cognio 9priua, 9 sit omn
pfectissima detẽẽ clã et adqtã suo obto. Xroẽ uõ signi sol
ẽ, qd ducat i cognoẽ, qd autm illud reptẽt clẽ, t 9fue,
coletim, t de uisim a p accẽs signo, 9 pẽ accẽns ẽ ẽt
cã, qd sosiuẽ, t coletim pducat, dumo sit uirtus po-
tens producere.

72 Replabis. Lẽt cã n̄ pducat simul oẽs
ẽ ffũs, pt m̄ illos simul pducere: gò lcẽt
signum, n̄ ducat i cognoẽ onum rerum simul, porit
porit simul duẽ i cognoẽ: sed iplat qd poit simul pro-
duẽ i cognoem onium rerum. Dijgõ anj, pt m̄ illos

illos producere simul et simultaneitatem pōē, ideo, q̄ pōē simultaneitatis negō; pt to mō, n̄ pt 2° mō, qa pōā n̄ eūt simul producibilia, om̄ pōā autem Divina cum sit omnium q̄ factibilia, et omnium producibilia, et n̄ n̄ pt simul, ac simul producere oē pobilia, aliter diceretur, ī daretur multa infinita ingressu simulata priùs ut nisi ingressu illiū: q̄ō a rōe pōā n̄ ē, q̄d poit p̄ducere oē sufficiens simul simultate spiē factum, sed poit simultate spie potentiae.

73 Seqitur ex hac doctrina n̄ pōē rem ēē mini comprendi a solo deo: sed hoc ē absurdum. q̄ō iam incomprehensibilitas n̄ ē propria solius Dei: q̄ō sequela prōr, qā ad comprehensionem alicujus rei requiritur, q̄d cognitio comprehensiva attingat rem, et ōā alia q̄ibus nario connectitur: atq̄ nullus intellectus creatus pt cognoscere oā pobilia, et Divinas p̄feces q̄ibus connectitur, q̄dlibet res; q̄ō nullus intellectus creatus pt comprendi rem ēē minimam. Reo admittendo sequelam si sermo sit de p̄ficiā comprehensionē, q̄d p̄ia n̄ ē absurdum, nam deus dicitur incomprehensibilis p̄ ordinem ad aliud, id animencia a seipsō comprehendi, at ubi illa res pōē comprendi ab alio, nempe Deō, unde adhuc incomprehensibilitas ēēt propria solius Dei.

74 Obstes 3°. Reus signi ndlis ad rem signatam ē entitas, et n̄ n̄ pt ēē signum ndle omnium rerum: q̄ō n̄ eius entitas ē signum omnium rerum. Minor prōr, qā reus ad rem in signo ndli n̄ pt ēē signum sui signati, aliter fundaret alium reum ad illum, et hic reus deceret ēē signum fundaret aliud et sic in infinitum: q̄ō. Nego minorem: ad probationem dico ārius n̄ pt ēē signum ut q̄ō sui signati, q̄dq̄d sit, ut q̄ō, nego ārius. & hoc ē n̄ nullus ē processus in infinitum, ētis reus n̄ p̄ datur ab alio ut sit signum ut q̄ō hoc ē rāo cui ens signum ut qd. Sic albedo n̄ indiget a-

alia ut fiat album, ut gd, nq ut fdt lapem album ingo. 332

75 Inferes gö signum ex insto erit signu nale sui signati, ido illoem. Garamey ri sdl signat uimum ex insto, sdl est e illiy signum nale sui signati, qa p suam essiam e entas ejus alterauino. Inferes 2º. qoet eadt ipöo erit signum nale sui signati, ido illoem. pt en ipöo sunt, p uté qiet aiy uolatsy redemptioem arbare, sü ex uolate hominum ppondtam ö signato, et hoc mio, se röe illiy ita smptae, pt uox höo signare ndler; & pt sumi ut quedam entas e bey coniam f diyconiam öeoet signato, et röe illiy ita smpt ptuox höo signare naturaliter.

76 Resp 4º dem propöo illa ndly, ga ramiy uimum signat, nq ee signum nale: go nom ej entoy, e signum nale ou Resu. Res eödy gdo aiy propöo illa arbaria nqi tesse signu nale, sb eoo ex pvë fdli, sb qa ex sit signum exinsto; sb adiö, nq.

Disputatio Quinta
De Signo ex Instituto
Sectio Prima.
In quo sit formaliter impositio.

1. Haec quaestio est perdifficilis et otiosa. P. Soarius, Gratencius, P. Aragon, P. Quedius, quos citat, et sequitur P. Soarius, quibus accedit P. Spinosa in Logica d. 4 2ª sect. 2ª n. 1º asserunt impositionem consistere formaliter in solo actu voluntatis, quo imponens decernit deputare aliquam entitatem ad significandum. Hanc sententiam ut probabiliorem amplectimur. Probatur, quia signum ex instituto constituitur formaliter per illud, quo potest ducere in cognitionem significati: sed positio impositionis in aliquam entitatem, sicut constituens ducere in cognitionem significati: quo impositio est forma constitutiva signi ex instituto. Probatur minor: hanc impositionem consistere in solo actu voluntatis.

2. Impositio est illa forma, qua entitas signi reddit moraliter praeparatam, et conexam cum significato: atqui entitas signi reddit per actum voluntatis praeparata, et conexa cum significato: quo impositio consistit in actu voluntatis. Probatur minor, quia per actum voluntatis decernente hanc vocem homo ad significandum hominem, et solo illo quo durat, vox illa manet conexa cum homine: quo in actu voluntatis consistit formaliter impositio. Confirmatur, quia dominium consistit in eo actu, quo Deus, et princeps voluit, ut pluris sit Dominus huius

339 praedij; item lex accipit in eodem, quo princeps subditum voluit obligare: ergo et in proposito accipit in eodem, quo imponens voluit hanc vocem homo significare hominem. Aliquis igitur in proposito dicendus imponentem, cui est intrinsecum, et rem, ut ignoramus, cui est extrinsecum dicendus impositam.

3 Unde nota in proposito esse triam rationale et malem; est realis; quia aliquis physice productus a voluntate, quam dicendus in re dependentem, et obiectum extra rem dependentem; sicut aliquis illius non solum est realis, quia dicendus potentia intrinsece cognoscentem, sed etiam fuit dicendus obiectum cognitum: est malis; quia lex perlata aliquis de putiuns Deceruit in intimo omnes hominum cunctos effectum, ac si ad huc peccauerat. Ipsa tamen malitia lex physice non extrinsecum, sed tamen valor maleri a parte in entitate dependenta. Hinc collige in proposito obterere at quadre in aliquo votatis, quamuis nigrat Loge aliquem illius, iuxta plogiumum voluitum, quin per cognitum.

4. Prima sententia nobis contraria tenet impositionem includere valorem et aliquem illius: Haec tamen sententia ex eo regitur, quia sit impossibile potest voluntas sine praeuia cognitione dependeat aliquam entitatem, significantem signare extrinsecum: ergo talis ratio in proposito non includit intrinsece aliquid illius. Quid si non potest dari in proposito sine aliquo illius, id solum probat aliquem illius esse ideo, entem logice requisitam, non tamen per se inclusam, et ex valor dependentem in proposito: sic lex requirit priuium aliquem illius dirente in voluntatem, et non tamen includit intrinsece in proposito. Pro hac sententia tamen

5. Dices 1°. Impositio est aliquis liber: sed aliquis liber includit aduertiam illius: ergo. Dico maiorem, est aliquis liber variatio, nego: de

de rõ ordario, odo; Arë liber rario, qà sip 336
aum rarium i pondr aliqua entas cõdm rõ
signaret x irysto, ac si liber ïi ponaretr. Unde
ideo signum dicitr adplatum, qà reguraler de-
fatur liber ad signandum x insto. Qdo igi-
tr disputdo fuit libera i cluderet iaiy uola
tyj. i roe libera, n uo i roe i poy Ndler. Imbj.
Ipõo ë aiy mäly: qò rario dei ëë liberä. Nego coaim.
qà aiy maly sol rigri libräte, ut sit laude, t n lau-
de digny, i orde ad mores, n uo i ode ad efum ma-
lëm ablute. Disitr hoc i rege, qi sip aum nariu
Legem i ponat quamuy periat rex etaiy leley gatiuy,
fueravit maler lex, qò ad effum obligandi.

6 Jmby 3º. Libertay i cludit
aum itly eslaler: qò et i põo.

Doarj et ngo coaim. Dypataj ë, qò aiy uolaty ë idi-
fereny ut sit, t n sit liber, et dicnatr adeë liberi
fakuey tam itly: Oë auem detrinium, ë eslalle
Dtruumut uisitr i rodi, qd ë Dtuum hoy, x eo
qà sit detrenium aiy. Ipõo uo n ë x se idiferens
ad disputem, et ideo n idigetalio detriniu qd
sititiy pry Dtruum. Ade igd i atfoe liberi hon i-
dtaduer tiam itly ut pry Dtira, di tr uo uolario
a pho, qdë aprio i tro cognete singula, i atfoë uo
signi x irysto n sit mentio aiy itly, et hoc n ë
elay piciendum

7 Replaby. Trenaytio nario i
cluditaum uolaty, et itly: qo
liler ipõo. Coiy tiolorum sentia negat aim et pce
dit coe renter; sol. eni cluditaum uo lun taty

preparantis meā īducenda ad finem salvadoȝ; aliȝ
uō illiȝ sol ē dādō. Ut hi n̄ codamur ī T questioem de-
fendere dāmiȝ ariȝ et ngamiȝ coam: dis patiȝ ē, qā ius-
ta D. Aguȝtim preȝtināō ē psiendia, et p̄ pārdo ōmni-
forum dei, quibiȝ sibi ille liberanti, p̄ qā liberandur.
i qā di finōē pscia signat aūim illiȝ p̄uidentem meā
et direct̄tem ad iminam uolatem; p̄parāō denotat
i pām uolatem. In di finōē uō signi x ipso nulla fit men-
tio aliȝ uolatiȝ

§ Dis 2.º Uox dir simplx, t multipx ā o-
pnibiȝ illi covenibiȝ: gō ipōō uoem de-
putaris i cludit aūim illiȝ. Dis gōāns: uox dir sim-
plx, t multipx ā ōptibiȝ illi coventibiȝ, arguitur, ad-
frater, n̄gōāns. Igitur signāō ita, t i ta roā p̄ uinit dōri-
pōē, et si x ōptii multiplici, t simpli colligitur signāō
simplx, t ōplexa unitatem, t multiatem aliȝ uolatiȝ
i ponentiȝ, tamȝ a signo. Hgōbȝ tali, qā ipōō dicatur
ordare rem ali signandū, ordare uō ē p̄ priū illiȝ.
Aeō ordare fringendo, t cognēndo p̄ ii ne reaō illi;
C ordare uō p̄ pandū p̄tinet ad uolatem; sic uolutas
ordināt meāā ad finem illa elagendo. t dic, ordino-
ēm illiȝ ēē diriuām, uolatiȝ uō diȝ poiuām, qūiȝ uo-
luntas dirā a cognōē illiȝ disponit, q dilliȝ p̄ ponit.

§ Secunda senhā ponit ipōēm n̄ i
aliqō poruo, sd i diligare loē rōiȝ.
Hegitur n̄ facile, qā so bōlo qōdȝ rōiȝ et poiō solo aū
C uolatiȝ illi qi ī signū x ipso: gō. Dis m̄pbā: ipōō t
denāō xvā p̄ uenienȝ ab aū uolatiȝ: sd ei dēnaō x-
traē eiȝ rōiȝ: gō ipōō ē eiȝ rōiȝ. Prdt miior, qā de-
nāō nit ra le ponit i re denata. Nego miim, ut

x funto pet. hujus p spao sic dis qda et: Denao xtra nr rale phium ponit i redenata, ada nr rale male, nego mim. qid uo sit hoc rale male dimus iam ee aum i pum xre aficentem obtum.

40 Gnsbs: Pereunte aui uolatis uiget signum x insto: qo i poo n e auis uolatis, d lex dabit r etus ra lis n xtente raler ca. Ao n premanere signum x insto si pe-riat ais uolatis maler, p manet uo let periat pbe ais uolatis. Unde ais i qo xtit i poo marler pre-uerdtdum n rekatur; preuare em maler nl aliud qam prestare eundm e tum qem p taret si eet pteris sit let n xtat ais uolatis prius iam pri dem ddens lis legem. Ut omin us lex codm mo ob ligat xa au uolatis malev pucronte. Ag Gystas: i poo e ordao: sd ordao e relao trdis, z ros: qo. Dis qo e nnim; i poo e ordao t Wandalis, t pradalis, ddo; sempr priddlis, nqo. Impoo e ordo Wasalis ra lis qatus ordin at entatem rdem ad signatum sict ais, qo uoluntas amat obtum n xters e ordo Wasalis ad ilud.

41 Tercia sentia aserit D. P. incio, i poem xtere i moralite qaa resul-tante ab au uolatis, et ab ilo ralev a syta. Pro illa ags sic: Si i poo n e aliquid dis tum ab au uolatis, eqr, qa ts ais beat se ipum p obto, sd hoc i plat: qo prate maior, qa ts ais ulat signoem: sd hac e i poo: qo si n dis quitr ab aoi uolatis ts ais uult se ipum. Ago maim, adulus probo em dis quo maim, ts ais ulet signoem i au Lo, se bet p obto signoem i au primo

339 se quo ad poam, non quo ad actum: ult signoem, se het pro obto
signoem in actu 2o. se quo ad usum, non quo ad actum. Quidquid e
sit ista signao in actu primo. se signibilitas, non solum ex-
platur, attingit eandem relatem coem multis aliis uolatis,
nimirum Legeslatiuo, et sa.

12. Veri non pt signoem in actu 1o esse pru
auam uolatis depositiuum; in actu uo 2o
hoc non manet pro ue fenestra. Sd pro errore, se pore-
se quo ad usum, esse notiam rem generanda in audente,
quae quae notia ut pro se pet esse ista radex a b actu uolatis. In-
de actus depositiuus non uult hanc, aut illam uoem esse si-
gnatiuam in actu 1o, aliter uelet se ipsum, ut probat argum,
quod sit pro se ipsum habere signiuum: sed uult, quod hac uox,
semel quod pferatur, generet in audente notiam reis
signatae.

13 Arguitur. Ille actus est efficax: quo decernere
aliquid pro obto ab ipsa uolate imponente faci-
endum: sed notia genanda ex in uox non sta a uolate: quo sit no-
tia non est illius obtum. Dicitur quo ad inde; est efficax ex se, et quo ad
suum effectum proxdem, quia sit t reddit uoem de natam, et
potentem causare notiam rei pro illam signadae. Ideo; est
efficax ex se obi et quo ad usum ipsius effectus, quem imo-
e ponit quo ad inde. Item requiritur quod sit res, uti uox, audita
generet notiam, ad eum unum, quod legeslator efficaciter
uult obligare sbditum ad faciendam rem prout petam,
cuius sbditus illam auter non exequatur.

14 Arguitur iterum. Juxta hunc modum
explandi pcepi pt ferre legem, quae
obliget sbditos, ne aliquid emant extra suum regnum
sub poena pecuniaria, et simul pt heredium aum